

*Komisja Transportu i Turystyki
Przewodnicząca*

23.01.2024

Sz.P. Johan Van Overtveldt
Przewodniczący
Komisja Budżetowa
BRUKSELA

Przedmiot: **Opinia w sprawie wytycznych dotyczących budżetu na rok 2025 – sekcja III (2023/2220(BUI))**Szanowny Panie Przewodniczący!

W ramach procedury podanej w przedmiocie tego pisma zwrócono się do Komisji Transportu i Turystyki o wydanie opinii na użytek komisji, której Pan przewodniczy. Na posiedzeniu 29 listopada 2023 r. komisja podjęła decyzję o przedstawieniu tej opinii w formie pisma.

Komisja Transportu i Turystyki zbadła tę kwestię na posiedzeniu 23 stycznia 2024 r. Na tym samym posiedzeniu¹ komisja postanowiła zwrócić się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji przedstawionych poniżej wskazówek.

Z wyrazami szacunku

(podpis) Karima Delli

¹ W trakcie głosowania końcowego obecni byli: Karima Delli (przewodnicząca), Andris Ameriks (wiceprzewodniczący), Magdalena Adamowicz, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Markus Ferber, Carlo Fidanza, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Vlad Gheorghe, Roman Haider, Pär Holmgren, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Elżbieta Łukacijewska, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Ljudmila Novak, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov, Viola von Cramon-Taubadel (za Annę Deparnay-Grunenberg zgodnie z art. 209 ust. 7 Regulaminu), Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo.

WSKAZÓWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie o stowarzyszeniu Ukrainy z instrumentem „Łącząc Europę”; umożliwia to ukraińskim promotorom projektów ubieganie się o unijne finansowanie projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinie transportu, energii i technologii cyfrowych, co dodatkowo poprawia łączność Ukrainy z jej sąsiadami z UE, a także wspiera integrację Ukrainy z jednolitym rynkiem UE oraz promuje wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność;
2. podkreśla, że instrument „Łącząc Europę” – Transport, który zapewnia wzajemnie połączone, bezpieczne, inteligentne i zrównoważone europejskie systemy transportowe i infrastrukturę transportową, a także uwzględnia wszystkie nowe priorytety Unii, jest kluczowym narzędziem europejskiej gospodarki i jednolitego rynku, w związku z czym priorytetem musi być przeznaczenie na ten instrument wystarczającej puli środków finansowych; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie środków finansowych dla instrumentu „Łącząc Europę” – Transport w budżecie na 2024 r. w celu wzmocnienia infrastruktury transportowej, podkreśla jednak, że należy jeszcze znacznie zwiększyć środki w linii budżetowej poświęconej temu instrumentowi, aby odzwierciedlić cięcia z poprzednich lat; odnotowuje ogromne potrzeby inwestycyjne w zakresie dekarbonizacji transportu oraz ciągły wzrost cen w budownictwie i cen surowców, co ma wpływ na nowe projekty transportowe i infrastrukturalne; z zadowoleniem przyjmuje integrację ukraińskich projektów transportowych i zwiększoną mobilność wojskową; w związku z tym podkreśla kluczowy priorytet, jakim jest ukończenie sieci TEN-T i rozszerzenie jej korytarzy na Ukrainę, Mołdawię i pozostałych partnerów we wschodnim sąsiedztwie;
3. przypomina, że w świetle nielegalnej i nieuzasadnionej rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie oraz drastycznie rosnących zagrożeń dla bezpieczeństwa Unii budżet na mobilność wojskową jest bardziej niż kiedykolwiek niezbędny; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie środków na mobilność wojskową, wzywa jednak Komisję do przedstawienia trwałego rozwiązania wykraczającego poza instrumenty nadzwyczajne; wzywa do przywrócenia całkowitego budżetu na mobilność wojskową w wysokości 6,5 mld EUR na 7 lat, jak pierwotnie przewidywano; apeluje o zwiększenie zdolności infrastruktury i optymalizację jej wykorzystania, zarówno do celów cywilnych, jak i wojskowych; podkreśla, że konieczne są dalsze wysiłki w celu zidentyfikowania wąskich gardeł w fizycznej infrastrukturze transportowej w państwach członkowskich oraz zmniejszenia luk między TEN-T a sieciami wojskowymi UE, w tym poprzez zabezpieczenie funduszy z instrumentu mobilności wojskowej w ramach „Łącząc Europę” – Transport w celu wsparcia projektów podwójnego zastosowania; wzywa do skoncentrowania się na zapewnieniu jak najskuteczniejszego wykorzystania infrastruktury w przypadku konieczności przemieszczania się sił zbrojnych; apeluje w związku z tym o odpowiednią pulę środków budżetowych, która zaspokoi potrzeby strategiczne, zapewni wysoką odporność infrastruktury oraz wesprze technologie i dostęp do energii, tak aby siły zbrojne mogły uruchomić znaczne zdolności w bardzo krótkim czasie, co przyczyni się

do stworzenia dobrze połączonej sieci mobilności wojskowej o krótszym i lepiej zabezpieczonym czasie reakcji;

4. wzywa do podjęcia działań, aby dostosować finansowanie przeznaczone dla europejskich agencji i wspólnych przedsiębiorstw w sektorze transportu do poziomu ich odpowiedzialności;
5. pochwała wyniki osiągnięte w ramach projektu badawczego dotyczącego zarządzania ruchem lotniczym w jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej (SESAR) – technologicznego filara inicjatywy Komisji dotyczącej jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej (SES) – mającego na celu modernizację zarządzania ruchem lotniczym, a także wzywa do zapewnienia finansowania odpowiadającego jego ambitnemu programowi;
6. zwraca uwagę na europejskie lotnictwo wojskowe, które działa na setkach obszarów wojskowych i na dziesiątkach lotnisk wojskowych; wskazuje, że około 30 % europejskich lotów wojskowych jest zgodnych z ogólnymi przepisami ruchu lotniczego, natomiast pozostałe loty odbywają się w ramach operacyjnego ruchu lotniczego; przypomina, że loty wojskowe są wykonywane z rozmaitych powodów, np. w związku z ćwiczeniami szkoleniowymi, bezpieczeństwem narodowym (co obejmuje misje ochrony suwerenności) oraz zarządzaniem kryzysami transgranicznymi; w związku z tym podkreśla, że szerokie zaangażowanie wojskowe w rozwiązania SESAR ma zasadnicze znaczenie dla dopilnowania, aby skuteczne misje wojskowe i wykorzystanie przestrzeni powietrznej mogły być zgodne z innymi sposobami wykorzystania przestrzeni powietrznej w całej Europie;
7. wzywa do rekompensaty ograniczenia środków dla Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Ekologicznego Lotnictwa, ponieważ odgrywa ono kluczową rolę w ograniczaniu emisji CO₂ w przeliczeniu na pasażera pochodzących z transportu lotniczego oraz w zapewnianiu wystarczającego wkładu w osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.;
8. podkreśla szczególną potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu zasobów Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA), aby zagwarantować wysoki poziom bezpiecznego i zrównoważonego transportu lotniczego na całym świecie oraz osiągnąć cele w zakresie dekarbonizacji, a jednocześnie stawić czoła, między innymi, wyzwaniom związanym z certyfikacją innowacyjnych technologii i z sytuacjami krytycznymi; pochwała wytyczne, które EASA przekazała sektorowi lotnictwa podczas kryzysu związanego z COVID-19;
9. wzywa do zwiększenia budżetu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA) w celu wsparcia wdrażania nowo przyjętej inicjatywy FuelEU Maritime i wykonywania innych obowiązków, które mogą wynikać z przeglądu mandatu Agencji;
10. nalega, aby budżet Agencji Kolejowej Unii Europejskiej (ERA) był co najmniej tak wysoki jak budżety innych agencji związanych z transportem; podkreśla, że ERA powinna dysponować wystarczającymi środkami, aby mogła działać jako skuteczny organ, w szczególności w odniesieniu do wdrażania czwartego pakietu kolejowego; przypomina, że ERA, obok Wspólnego Przedsięwzięcia Shift2Rail, odgrywa rolę w osiągnięciu trwałego przejścia z transportu drogowego na kolejowy; ponadto podkreśla,

że należy znacznie zwiększyć finansowanie Wspólnego Europejskiego Przedsięwzięcia Kolejowego, zgodnie ze strategicznym priorytetem Unii, jakim jest przejście na transport kolejowy; wzywa do zapewnienia dodatkowego wsparcia na rzecz ukończenia TEN-T, a także na rzecz wdrożenia europejskiego systemu zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS) i odcinków transgranicznych;

11. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte przez państwa członkowskie UE 30 grudnia 2023 r. w sprawie zniesienia kontroli na wewnętrznych granicach powietrznych i morskich z Rumunią i Bułgarią; wzywa Komisję, aby przeanalizowała wszystkie możliwe warianty w celu obrony prawa obywateli Rumunii i Bułgarii do swobodnego przemieszczania się poprzez zapewnienie płynnego transportu drogowego i mobilności między Rumunią i Bułgarią a resztą Unii z myślą o zapewnieniu funkcjonowania jednolitego rynku dla wszystkich; wzywa państwa członkowskie do uzgodnienia pełnego stosowania dorobku Schengen w Rumunii i Bułgarii oraz do poczynienia postępów w dyskusjach w celu jak najszybszego zniesienia kontroli na granicach lądowych;
12. wzywa do przeznaczenia specjalnych środków unijnych na wsparcie zrównoważonych form turystyki; wzywa Komisję do zaproponowania mechanizmu zarządzania kryzysowego, aby zadbać o odpowiednie przygotowanie sektora turystyki na przyszłe kryzysy; ponownie apeluje o utworzenie europejskiej agencji turystyki odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia technicznego i administracyjnego mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) w celu zwiększenia ich możliwości dostępu do finansowania i instrumentów finansowych UE oraz korzystania z nich;
13. przypomina o niedoborach siły roboczej w sektorze transportu w UE; w związku z tym wzywa do zapewnienia wystarczających środków, aby zagwarantować pracownikom sektora transportu bezpieczeństwo i dobre warunki pracy oraz zapewnić finansowanie bezpiecznych i chronionych parkingów dla samochodów ciężarowych w całej UE;
14. podkreśla, że w 2025 r. należy przeznaczyć wystarczające środki finansowe w szczególności na obszary wiejskie we wszystkich państwach członkowskich UE, aby uzupełnić brakujące połączenia transportowe i poprawić mobilność ludności wiejskiej, a także wesprzeć rozwój turystyki i gospodarki na tych obszarach.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza na własną odpowiedzialność, że nie otrzymał informacji od żadnego podmiotu ani osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.